

Nærings- og handelsdepartementet
Postboks 8014 Dep

0030 OSLO

UTKAST

Deres ref.: 200902721-1 CEB

Vår ref.: 2002/00252 Spafø
2009/008444 FNH

Oslo, 8. oktober 2009

Høringsuttalelse – forslag til forenkling av underskriftskrav ved elektronisk innsending til Enhetsregisteret og Foretaksregisteret

Det vises til Næringsdepartementets brev av 8. juli 2009 der departementet sendte forslag til forenkling av underskriftskrav ved elektronisk innsending til Enhetsregisteret og Foretaksregisteret på høring. Sparebankforeningen og FNH avgir med dette felles høringsuttalelse.

Hovedsynspunkter

- Banknæringen støtter tiltak som bidrar til økt bruk av elektronisk kommunikasjon mellom private og offentlige ved bruk av elektronisk signatur
- Banknæringen savner en bredere vurdering av om den beste løsning for å øke antall elektroniske innsendinger til Enhetsregisteret og Foretaksregisteret er å renonsere på underskriftskravene. Ikke minst savnes en prinsipiell vurdering av konsekvensene ved å velge en slik løsning som det legges opp til her
- Banknæringen savner også en vurdering av alternative tiltak som også kan være egnet til å (1) forenkle næringslivets rapporteringsbyrder generelt, og (2) øke bruken av elektronisk kommunikasjon spesielt
- Det bør vurderes om den løsning som velges kan utformes teknologinøytralt

Ønsker økt bruk av elektronisk kommunikasjon

Banknæringen støtter målsettingen om økt bruk av elektronisk kommunikasjon og elektronisk signatur.

For å oppnå ønsket andel av elektroniske meldinger til Enhetsregisteret og Foretaksregisteret, foreslår departementet innrømmelser mht hvem som skal underskrive elektroniske meldinger i forhold til meldinger på papir. Innrømmelsene foreslås gitt enten

ved at personkretsen som må underskrive begrenses eller ved at underskriftsrettighetene kan delegeres ved bruk av Altinns system for administratorrettigheter.

Prinsipielle innvendinger

Den foreslåtte løsning reiser imidlertid en del spørsmål som vi ikke kan se er utredet eller besvart i høringsnotatet.

En sentral forutsetning for departementets løsningsforslag er i følge et notat fra 2007 at man mente årsaken til lav bruk av elektroniske meldinger var at det var vanskelig å få alle de meldepliktige eller signaturberettigede til å logge seg inn på Altinn. Det er vår oppfatning at situasjonen er annerledes i dag enn i 2007, både når det gjelder hvor mange som har mulighet til å signere elektronisk og hvor mange som rent faktisk har tatt elektronisk ID i bruk. Vi viser her for eksempel til at fra begynnelsen av 2007 og til begynnelsen 2009 er antall personer som har tatt BankID i bruk blitt mer enn fordoblet. Denne utviklingen har akselerert i 2009. Det er i dag over 2 millioner innbyggere som minst en gang per uke benytter BankID til å logge seg på og bekrefte transaksjoner i nettbank, og i løpet av et par år ventes antallet å stige til minst 3 millioner. Også andre leverandører av elektroniske signaturer har opplevd en tilstrømning av nye brukere.

Det er videre slik at et elektronisk dokument burde være bedre egnet for rask og enkel distribuering til flere personer – for eksempel med sikte på å bli underskrevet av flere personer – enn et papirdokument. Det kan derfor være nærliggende å tro at man ikke har en optimal elektronisk løsning dersom det rent faktisk er enklere å få samlet mange underskrifter ved en papirbasert ”underskriftsstafett” enn ved en elektronisk.

Vi er videre noe usikre på i hvilken grad man ved å forenklet underskriftskravene for å øke andelen elektroniske meldinger til Enhetsregisteret og Foretaksregisteret, i realiteten har lagt grunnlaget for en trend som i så fall også kan få konsekvenser for andre registre eller områder der man ønsker økt bruk av elektroniske meldinger.

Til sist peker vi på at det synes som at departementet i liten grad har vurdert risikoen for lavere kvalitet på meldinger dersom man gjør innrømmelser mht hvem som skal underskrive de elektroniske meldingene. Dette mener vi selv om vi ser at departementet i høringsnotatet punkt 3.4 nokså kategorisk slår fast at en elektronisk signatur vil kunne være sikrere enn underskrift på papir og at Altinns autorisasjonsfunksjonen gir en form for kontroll for den som har delegert sin kompetanse videre.

Forenklinger bør også vurderes for papirmeldinger

Som man forstår av ovenstående, er vi på rent prinsipielt grunnlag betenkt over at man ”hopper over der gjerdet er lavest” og gjør innrømmelser mht underskriftskravet på elektroniske meldinger for å øke andelen av disse. Vi stiller oss likevel ikke avvisende til de

foreslåtte tiltakene, men mener samtidig man bør vurdere om deler av forslagene også kan gjøres for papirmeldinger. Konkret tenker vi blant annet på om man kunne foreslått tilsvarende innrømmelser for papirmeldinger mht kravet om at hele styret må underskrive på meldinger til Foretaksregisteret. En generell løsning uansett papir eller elektronisk medium ville også vært i tråd med departementenes tiltak med sikte på forenkling av næringslivets rapporteringsbyrder.

Dersom man likevel velger å gjøre de foreslåtte innrømmelser kun for elektroniske meldinger, anbefaler vi at man av hensyn til kontrollen for de som ellers er pliktige til å underskrive på papirmeldingene, vurderer om det bør gis en form for varsel om at elektronisk melding er innlevert til de som etter regelverket skulle ha underskrevet på papirmelding.

Innspill til tekstforslagene

Når deg gjelder de konkrete lovtekstene har vi ingen bemerkninger til disse ut over at vi reiser spørsmål om man i forslaget til ny § 9 i foretaksregisterforskriften første ledd annen setning har ment å skrive ”signaturberettiget” i stedet for ”styreleder” når det gjelder hvem som kan delegere retten til å underskrive meldingen. Dette antar vi fordi styreleder jo i forhold til Foretaksregisteret ikke foreslås å ha noen primærkompetanse til alene å skrive under elektroniske meldinger – i motsetning til hva som foreslås for Enhetsregisteret.

Dette brevet er også sendt på e-post til postmottak@nhd.dep.no.

Med vennlig hilsen

for Finansnæringens Hovedorganisasjon

for Sparebankforeningen i Norge

Torjus Moe
advokat

Gunnar Harstad
advokat